

Asia: VN/22730/2023

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2023-2027 annetun asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vantaan Energia arvostaa mahdollisuutta lausua työ- ja elinkeinoministeriön esitykseen energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosille 2023–2027 annetun asetuksen muuttamisesta.

Vantaan Energia toivottaa tervetulleeksi sen, että lämpövarastot huomioidaan tukiasetuksessa omana kategorianaan, sillä se edesauttaa uusiutuvien energiantuotantomuotojen käyttöönottoa kaukolämpöjärjestelmissä.

Vantaan Energia pitää positiivisena sitä, että asetuksessa huomioidaan vety- sekä hiilidioksidin talteenotto ja hyödyntämishankkeet (CCU). Vantaan Energia haluaa kuitenkin korostaa hiilidioksidilähteen kestävyys- ja vaikutuksia markkinaan. Jos CCU-ratkaisuihin ohjataan suuria määriä tukirahoitusta ilman kestävyyskriteerien asettamista, jäte- ja biomassamarkkinoille muodostuu tukijärjestelyiden seurauksena vääristymiä.

Erityisen tärkeää olisi, että vety-, power-to-x- sekä CCU-hankkeiden tukirahoituksen saaminen edellyttäisi hiilidioksidin kestävyys- ja todistamista. Siten voitaisiin välttää tilanne, jossa hiilidioksidia halutaan tuottaa vain synteettisen polttoaineen tuotannon vuoksi. Tämä muodostuu erityisen tärkeäksi jäte- ja biomassamarkkinoilla, joihin kohdistuu suurta poliittista ohjausta polttamisen vähentämiseksi.

Kierrätystavoitteiden saavuttaminen edellyttää polttamisen vähentämistä, ja se tulisi kohdistaa ainoastaan aidosti kierrätyskelvottomiin jakeisiin. Esimerkiksi viimeisimmässä uusiutuvan energian direktiivin ehdotuksessaan (RED III) komissio asetti jäsenvaltioille mandaatin varmistaa, että jätteet käsitellään lajittelulaitoksessa ennen polttoa. Olisi tärkeää asettaa selkeät pelisäännöt, jotta voidaan

varmistaa, ettei vuosikymmenien ajaksi tarkoitettuja CCU-investointeja tehdä turhaan ja ettei tukirahoitus ohjaa toimimaan vastoin kierrätys- ja biodiversiteettitavoitteita.

Investointien toteutumisen kannalta kaivattaisiin tiekarttaa biomassan ja jätteenpolton kestävästä roolista 5–20 vuoden aikaikkunalla, sillä näköpiirissä on voimakkaasti tiukentuva lainsäädäntö metsäperäisten biomassojen käytölle sekä jätteiden kierrätykselle. Esimerkiksi jätteiden osalta Suomella on jo nykyisin haasteita saavuttaa EU:n asettamat kierrätystavoitteet ja metsäperäisten biomassojen osalta on kohdattu merkittäviä saatavuushaasteita kysynnän kohdistuessa yhä voimakkaammin kotimaisiin biomassoihin Ukrainan sodan seurauksena. Samaan aikaan saatavilla olevaa raaka-ainepohjaa pienennetään metsien suojelutavoitteita kiristämällä. CCU-investointien ohjauksessa olisi tärkeää tunnistaa vahvat vaikutussuhteet raaka-aineisiin liittyviin tavoitteisiin.

Luomala Juha
Vantaan Energia Oy